

Blaže Koneski

Mimoilaženje

Te hladne decembarske večeri 1945. godine ispod blijede svjetiljke na uglu Terazija i Balkanske ulice ukaza se figura mladog slabunjavog čovjeka na putu prema stanici. On ne bijaše obučen i obuven za ovakvu studen: iznošen štofani mantil i plitke cipele. Već je osjećao tu i tamo snagu ledenih iglica.

U desnoj ruci nosio je putni kofer, a u lijevoj, pod pazuhom, paket sa knjigama. Stigao je danas službeno, a knjige su mu uručene da ih, korisne i neophodne, odnese u Skopje. Dobar dio paketa činio je neuvezani primjerak Hegelove LOGIKE.

On se uputi niz Balkansku, idući oprezno po trotoaru. Nešto kasnije osjeti lagane korake kako se približavaju. Iz polumraka se ukaza posve mlada djevojka, vjerovatno gimnazijalka, obučena kao i on, oskudno i skromno.

- Dobro veče. Sigurno idete na stanicu?
- Da.
- Dajte da Vam pomognem.
- Ne, nemojte – reče on. – Zašto da se mučite? Mogu i sam.
- Dozvolite, molim Vas, i tako mi je usput.

Pruži joj paket pa odmah uhvatiše korak naporeda. Bijaše mu neprijatno njeno prisustvo desno od sebe. Međutim, razgovor ispade sasvim skroman.

- Gdje stanujete?
- Na Senjaku.
- Uh, imate još prilično po ovoj studeni.
- Nije to ništa, već sam navikla.

Već bijahu na trgu ispred stanice. On pomisli kako bi bilo dobro da je malčice zadrži, da je upita za najobičnije stvari, da je upita za njeno ime. Možda ne bi bilo loše da razmijene adrese, možda da se počnu dopisivati. Ali naglo odusta od te pomisli, pruži joj ruku, zahvali se i svako krenu na svoju stranu.

Prošle su godine, noseći gorak ukus. Ovaj čovjek već odavno nije mlad. Kosa mu je posijedila. I začudo taj mali događaj sada mu je često padao na pamet, iako je od njega minulo toliko vremena. Nestala je oštrine kontura, zaboravljene su riječi i glas, ali je zato snažnije osjećao da kraj njega s desne strane ide i da ga dodiruje drago biće.

Postoji ljubav u životu – kaže on. Postoji koincidencija od koje život postaje običan i bez komplikacija, a pun sadržine. Postoji ljubav koja želi da Vam pomogne i, kad zatreba, spremno preuzme na se našu teškoću. Ona čini da mladost bude lijepa i poletna, a starost da teče poput mirnog sazrijevanja. Postoji ljubav, ko kaže da je nema! Čovjek samo treba da je nađe i zadrži je, ako ju je našao. A šta radi on? On ju je prepoznao kada bijaše već kasno. On je odbi, on je previdje, on je izgubi nepovratno u onoj dalekoj decembarskoj večeri. Oporo kajanje poput studenih iglica prožimalo je njegovu dušu zbog saznanja da je on sam iznevjerio suštinu svog života.

Vjerovatno, ona je obična njegova samoobmana.

Preveo Branko Tošović
Ohrid, 8 juli 2011. godine